

Församlingsinstruktion *för Backa pastorat*

I pastoratet ingår Backa församling & Tuve-Säve församling.
Pastoratet ingår i Göteborgs norra kontrakt i Göteborgs stift.

Kyrkofullmäktiges godkännande, datum och paragraf: 2024-10-27 §96

Kyrkoherdens godkännande, datum: 2024-10-27

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift,
datum och paragraf: 2025-04-08 §48

Församlingspresentation och vision

Vi som utgör Backa pastorats två församlingar, Backa församling och Tuve-Säve församling är förtroendevalda, anställda och ideella medarbetare, deltagare samt övriga kyrkotillhöriga församlingsbor.

I Backa församling finns två kyrkor; Backa kyrka med närliggande församlingshem och Brunnbokykyrkan med integrerade församlingslokaler. I Tuve-Säve församling finns fem kyrkor; Glöstorpskyrkan med integrerade församlingslokaler, Tuve kyrka med separat väntsal (Glashuset), Rödbo kyrka med integrerad samlingssal samt Säve kyrka och Kärra kyrka med ett närliggande församlingshem var. I fyra av församlingshemmen (Backa, Kärra, Säve och Glöstorp) driver pastoratet förskolor med kristen profil. Det finns sammanlagt 100 förskoleplatser. Pastoratet ansvarar också för den andliga vården inom Kriminalvården (NAV) i Göteborg. För finsktalande församlingsbor ska det om möjligt finnas verksamhet på finska.

Det finns kyrkogårdar i anslutning till Backa kyrka, Rödbo kyrka, Säve kyrka och Tuve kyrka samt Fridhems kyrkogård med egen ceremonilokal/kapell. Göteborgs församlingar och pastorat har en gemensam kyrkogårdsförvaltning som ansvarar för begravningsväsendet samt skötsel av kyrkogårdarna.

Uppdraget

Det dubbla kärleksbudet¹ och den gyllene regeln² är grunden för de värderingar som skall styra förhållningssättet och arbetet i Backa pastorat. Varje människa som tror eller söker en tro, som tvivlar eller brottas med sin andliga längtan, som är nyfiken eller söker sig till församlingen av andra skäl, skall bemötas på ett öppet och välkomnande, bekräftande och förtroendeingivande sätt.

Utöver det som regleras i kyrkoordningen har Backa pastorat som mål att i allt församlingsarbete sträva efter att Guds rike skall förverkligas. Kyrkan ska upplevas relevant, nära och tillgänglig. Människor ska känna sig hemma i Backa pastorats kyrkor och församlingar, känna sig sedda och finna den gemenskapen de behöver. Fler ska komma till tro på Jesus Kristus.

En viktig del i Backa pastorats församlingsarbete är att arbeta och ta ansvar för Guds skapelse och bidra till en hållbar utveckling. Det innebär att se varje människas värdighet oberoende av etnicitet, sexuell läggning och socioekonomisk situation samt aktivt arbeta med pastoratets ekologiska fotavtryck till exempel genom att minska energiförbrukning och CO₂-utsläpp, källsortera och ha en ansvarsfull livsmedelshantering. *Förvaltarskap, hållbarhet, ansvar* är ledord för Backa pastorats miljöarbete och engagemang i globala rättvisefrågor till exempel genom ACT Svenska kyrkan.

Verksamhetsidé och visioner

Församlingsmedlemmar, ideella och anställda gestaltar tillsammans det som på kyrkans språk kallas Kristi kropp. Tillsammans har vi ovärderliga erfarenheter, kontaktytor och förmågor som bidrar till att sprida kyrkans budskap och bjuder in till gudstjänst och gemenskap.

Backa pastorats olika verksamheter kompletterar varandra. Församlingarnas liv och arbete kännetecknas av *tillgänglighet, närvaro och relevans*. Dessa ledord speglar ambitionen om en kyrka som engagerar sig utifrån kristen tro, en kyrka med medarbetare som är lätta att nå och lättillgängliga lokaler, med plats för fördjupning och stillhet, där gudstjänster, verksamheter och övrigt församlingsliv upplevs som relevanta. Vi är måna om våra församlingshem och kyrkor och har ambitionen att tillhandahålla adekvata och funktionella resurser och lokaler.

Människor i alla åldrar som bor eller vistas i pastoratet skall känna sig välkomna i livets alla skeden samt erbjudas delaktighet och andlig gemenskap. Det finns och skall finnas utrymme för öppna samtal om till exempel segregation i samhället, åldersdiskriminering och HBTQI-frågor med målet att alla skall känna sig välkomna. Tillsammans vill vi utveckla församlingens verksamheter, kyrkliga handlingar samt pastoratets övriga gudstjänster. Det ska ges möjlighet att tillsammans med andra finna och fördjupa sin tro och sin andlighet.

¹ "Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. (...) Du skall älska din nästa som dig själv. (...)" (Matt. 22:37-40).

² "Allt vad ni vill att människor skall göra för er, det skall ni också göra för dem". (Matt. 7:12)

Omvärldsanalys

I stadsområde Hisingen, som omfattar hela Hisingen, finns mellanområden som i sin tur är indelade i primärområden (PRO). Backa pastorat omfattar mellanområdena Kärra-Rödbo (Kärra och Rödbo), Backa (Skogome, Brunnsbo, Backa och Skälltorp) och Tuve-Säve (Tuve och Säve). I dessa mellanområden bodde det år 2023 totalt 54 492 personer fördelat på 26 871 kvinnor och 27 621 män.³

	Folkmängd (2023)	Störst åldersgrupp	Andel med eftergymnasial utbildning 3 år eller längre (2023)	Andel utlands födda (2023)	Medelinkomst (2022)	Personer i snitt per hushåll (2023)
Göteborg	604 616	30-44 år	39,3%	29,6%	365 600 kr	2,1
Mellanområde Hisingen	176 047	30-44 år	34,3%	33,8%	365 700 kr	2,2
Primärområde Tuve Säve	13 524	45-64 år	32,3%	26,4%	371 800 kr	2,4
PRO Kärra Rödbo	11 992	45- 64 år	29,3%	20,4%	396 500 kr	2,5
PRO Backa	28 976	30-44 år	29,5%	40,6%	330 000 kr	2,3

2023-12-31 hade Backa pastorat totalt 19 594 medlemmar fördelat på 8 392 i Backa församling och 11 202 i Tuve-Säve församling. 35,96% av befolkningen i pastoratet var då kyrkotillhöriga.

I Backa pastorat finns fyra torg (Tuve torg, Brunnsbotorget, Selma stad och Kärra centrum) och i anslutning till varje torg finns en kyrka. Ett stort industriområde sträcker sig utmed E6 med stora arbetsplatser. Där finns också Bäckebo's köpcentrum. De som bor inom pastoratets område arbetar främst inom tillverkning och utvinning, vård och sociala tjänster samt företagstjänster. De som inte bor i pastoratsområdet men jobbar här arbetar främst inom handel, transport och magasinering samt tillverkning och utvinning. I pastoratet finns ett fyrtiotal förskolor, närmare 20 grundskolor (med anpassad grundskola på fem av skolorna) samt ett flertal vård- och omsorgsboenden.

Samhällsutveckling och omvärldens förändringar utmanar oss att kontinuerligt ompröva våra invanda tankesätt och strukturer för att evangeliet ska vara relevant för nutiden.

- Tuve kyrkogård kommer de närmsta åren att utvidgas med ca 4 hektar. Följderna för pastoratets församlingsverksamhet och gudstjänstlivet i Tuve kyrka är i dagsläget oklara.
- Under de närmsta åren kommer Brunnsbotorget förändras, spårvagnstrafik dras till Brunnsbo och ca 1300 bostäder kommer att byggas i anslutning till kyrkan. Ökad inflyttning innebär att Brunnsbokyrkans får en större betydelse som mötesplats. Under och efter byggtiden kan verksamheterna komma att behöva anpassas.

I många frågor samarbetar pastoratet med andra församlingar, kommun, skola och övriga samhällsaktörer i närområdet. Den verksamhet som pastoratet bedriver tillsammans med övriga församlingar och pastorat i Göteborg regleras i separata avtal som kontinuerligt ses över. I pastoratet finns många stora företag och ett stort sammanhängande industriområde mellan E6:an och älven där vi idag saknar resurser att fullgöra vårt vistelseansvar.

³ Göteborgsbladet 2024 <https://goteborg.se/wps/portal/enhetssida/statistik-och-analys/statistik/hamta-statistik/faktablad/goteborgsbladet>

Pastoralt program

Gudstjänst

Gudstjänsten är den plats där evangeliet om Jesus Kristus förkunnas, sakramenten förvaltas och människor samlas till lovsång, bön och gemenskap. I gudstjänsten upprättas och rustas människor för att gå ut i vardagen som Guds skapade medskapare.⁴ Allt församlingsarbete har sin förankring i gudstjänsten.

Ambitionen är att möta varje människa utifrån var och ens olika behov. Vardagens och söndagens gudstjänster och andakter ska vara varierade, flexibla och öppna, inte minst för barn och unga. Gudstjänsten bärs och gestaltas av den lokala församlingen som samlas i och kring varje kyrka. Här finnas utrymme för att "bara vara", delta eller aktivt engagera sig. Gudstjänsten skall ha ett rikt symbolspråk och präglas av en genomtänkt liturgi där olika sinnen tilltalas. Tvåspråkiga gudstjänster firas regelbundet, på svenska/finska och svenska/teckenspråk. För att göra gudstjänsterna lättare att delta i kan vissa texter eller böner med fördel läsas även på ett annat språk.

Vissa gudstjänster riktar sig till särskilda målgrupper till exempel barn, ungdomar och familjer. Även andra är välkomna på dessa gudstjänster. På vård- och omsorgsboenden firas gudstjänst i regel minst en gång i månaden.

Gudstjänster firas i regel i kyrkorummet men kan även firas i församlingssalar eller som friluftsgudstjänster. Ibland firar vi gudstjänster med ett uttalat internationellt perspektiv och samverkar med andra samfund eller församlingar. Dessutom förekommer digitala andakter som publiceras på pastoratets hemsida.

Musiken har stor betydelse i gudstjänsten och lyfter fram evangeliet på ett särskilt sätt, till exempel i form av lovsång, mässmusik, psalmsång och körers medverkan. Körsång berikar gudstjänstlivet och erbjuder deltagarna en unik gemenskap. Att sjunga i kör är ett enkelt sätt att komma in i församlingslivet och är ett sätt att ge uttryck för sin tro. Det är önskvärt att musikgudstjänster firas med olika musikstilar.

Förtroendevalda och medarbetare ser kontinuerligt över strategier kring gudstjänstlivet, särskilt dop, konfirmation, vigsel och begravning (kyrkliga handlingar). Vid kyrkliga handlingar möter pastoratets medarbetare många människor utöver de som regelbundet deltar i församlingslivet. Inför kyrkliga handlingar erbjuds de anhöriga ett personligt samtal.

Undervisning

Undervisningen har sin grund i dopet och har därför sin naturliga plats i all församlingsverksamhet för att väcka och stärka tro. För alla åldrar erbjuds verksamheter med undervisande karaktär, även enskilda samtal och möten liksom predikningar kan ha undervisande inslag. Genom att växa i tro finns möjlighet för människor att engagera sig som ideella.

Backa pastorat har som ambition att erbjuda verksamheter från vaggan till graven. Vi bedriver fyra förskolor med kristen profil som är den största barnverksamheten inom pastoratet. För många familjer är förskolan den första kontakten med Svenska kyrkan som kan leda till ett fortsatt församlingsengagemang. Kyrkomusiker, präster och andra medarbetare kan erbjuda samlingar med de barn som vill.

Backa pastorat har en pastoratsövergripande konfirmandverksamhet som följer Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer. Inbjudan till konfirmation skickas till kyrkotillhöriga ungdomar det år de fyller 14. Andra ungdomar, även äldre samt intresserade vuxna erbjuds konfirmation och/eller dopundervisning. Intresserade ungdomar ges möjlighet att utvecklas vidare. För alla finns det möjlighet att delta i en ungdomsgrupp. För vissa finns möjlighet att gå en ledarutbildning.

Samarbete med skolorna inom pastoratet eftersträvas. Pastoratets personal vill och kan vara en resurs för förskolorna och skolorna genom att bland annat bjuda in till studiebesök och särskilda satsningar till exempel inför kyrkoårets högtider samt erbjuda stöd vid kris.

⁴ Ett Biskopsbrev om diakoni, (2015), s. 9

Diakoni

Diakoni är kristen medmänsklig kärlek och omsorg. Den handlar både om perspektiv och om praktisk tillämpning av evangeliet. Diakonin är en del av kyrkans identitet och ska genomsyra hela församlingens liv.

Diakonin i Backa pastorat har som all annan verksamhet sin förankring i gudstjänstlivet och utgår från den aktuella situationen i närsamhället. Människor möter diakonin enskilt såväl som i grupp.

Diakonin gör kyrkan synlig i samhället bland annat genom att samverka med andra aktörer exempelvis Göteborgs stad, företag, socialtjänst och sjukvård.

Pastoraten i Göteborg har i dagsläget "Gemensam verksamhet" och finansierar vissa diakonala uppdrag, exempelvis Sjukhuskyrkan och Nämnden för andlig vård inom Kriminalvården (NAV). Samarbete kan ske även med andra kyrkliga aktörer som utför ett diakonalt arbete i Göteborgs stad.

Medarbetarna inom NAV är anställda av Backa pastorat. Deras erfarenhet och kompetens som präglas av arbetet vid häkte, inom rättspsykiatri, rättsmedicinalverk och kriminalvårdsanstalter för in ett viktigt perspektiv i församlingsarbetet. Arbetet inom kriminalvården präglas i huvudsak av gudstjänster och enskilda samtal. Medarbetare inom NAV är kopplade till var sin kyrka i pastoratet.

För finsktalande ska det om möjligt finnas diakonal verksamhet på finska såsom samtalsgrupp och andakter på vård- och omsorgsboende.

I pastoratet finns en diakonifond för att uppmuntra och stötta enskilda pastoratsbor samt för att i framtiden kunna bedriva diakonal verksamhet i pastoratets församlingar.

Diakoni har också ett världsvitt perspektiv och församlingarna engagerar sig i Act genom ett aktivt informations- och insamlingsarbete.

Mission

Mission betyder sändning, att vi är skickade med uppdraget att bygga Guds rike och sprida evangeliet.⁵ Församlingarna strävar efter att vara delaktiga i samhället genom att delta i lokalsamhällets arrangemang och erbjuda relevanta mötesplatser för olika åldrar och intressen. Det finns möjlighet till samtal om kristen tro och existentiella frågor när vi finns på torget och kyrkogårdarna, eller när vi möter våra grannar och vänner. Varje kristen har del i uppdraget att dela med sig av sin tro, sina frågor och sina erfarenheter.

Detta innebär att mission egentligen är det övergripande uppdraget som gestaltas i gudstjänst, undervisning och diakoni. I gudstjänsten förkunnas evangeliet om Jesus Kristus klart och tydligt och vi rustas att gå ut i världen för att sprida budskapet vidare. Genom undervisning får den sökande och troende kunskap och samtalsutrymme för att växa i tron och på ett relevant sätt dela den. Diakonin bär vidare evangeliet från ord till handling, från altaret till vardagen, i tjänandet och handlandet. Vi är en del av Svenska kyrkans internationella mission genom Act.

Backa pastorat arbetar aktivt med att hålla kontakt med församlingsborna och lokalsamhället via ett genomtänkt kommunikationsarbete för att informera om församlingens verksamhet, evangeliets budskap och aktuella händelser. Kommunikation omfattar såväl pappersmedia, sociala medier och andra digitala medier samt enskilda möten och samtal.

Kyrkorna i Backa pastorat med sina utemiljöer och kyrkogårdar är landmärken som präglar närmiljön och talar ordlöst till var och en. Kyrkklockorna kallar till bön och andakt.

⁵ "Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Såsom jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek." (Joh. 13:34-35) "(...) Åt mig har getts all makt i himlen och jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut." (Matt. 28:18-20)

Prioriterade områden

Kyrkliga handlingar

Efterfrågan av kyrkliga dop, vigslar och begravningar minskar och de sekulära alternativen ökar. Vi vill att de kyrkliga alternativen återigen ses som det självklara valet. Drop-in tillfället är en möjlighet, framför allt behöver vi hitta nya informationskanaler och kontaktvägar till berörda.

Konfirmander/ungdomar/unga vuxna

Konfirmand och ungdomstiden är avgörande för vilka värderingar och vilken tro de kommer att ha i framtiden och om de vill fortsätta att tillhöra Svenska kyrkan. Idag finns flera ungdomsgrupper i pastoratet men vi behöver hitta vägar att behålla relationen med dem.

Medlemsvård mitt i livet

Åldersgruppen 30-65 år behöver vi ha mer kontakt med.

Kyrka - Arbetsliv

I dagsläget har vi väldigt få relationer med arbetsplatser i pastoratet, särskilt saknar vi kontakter till de stora företagen och Bäckebol köpcentrum. Vi vill behålla de goda relationer vi har och komma i kontakt med fler.

Barnkonsekvensanalys

I all verksamhetsplanering och genomförande tillämpas ett barnperspektiv och görs en barnkonsekvensanalys. Barnens behov lyfts i regel av dem själva eller deras omsorgspersoner och fångas upp av medarbetare eller förtroendevalda. Barnen har sin självklara plats i gudstjänsten och i verksamheten och deras behov, bidrag och framtid ska vägas in i all planering. Vid fastighets- och personalförändringar, i budgetarbete och vid andra väsentliga beslut ska det alltid göras en risk- och konsekvensbedömning av hur barn kan komma att påverkas av ett beslut.

Domkapitlets regler med mera

Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett år

Domkapitlet har beslutat att *huvudgudstjänst med nattvard* firas *minst 50 gånger per kyrkoår i Backa församling och minst 40 gånger per år i Tuve-Säve församling.*

Huvudgudstjänster i församlingar i pastorat

Domkapitlet har beslutat att en huvudgudstjänst firas varje sön- och helgdag i varje församling i pastoratet. *Sammanlysningar får ske sex gånger per år.*

Ekumeniska huvudgudstjänster

Domkapitlet har beslutat att *ekumenisk huvudgudstjänst* får firas *två gånger per år i varje församling. De samfund som förutom Svenska kyrkan deltar är Backadalskyrka, Equmeniakyrkan Brunnen, Eritreansk ortodoxa församlingen och annan intresserad församling från Equmeniakyrkan som finns inom pastoratets gränser.*

Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsten

I församlingen/pastoratet finns för närvarande följande kyrkomusikerbefattningar: två organister och fyra kantorer.

Domkapitlet har beslutat att *minst en av pastoratets kyrkomusiker skall vara organist.*

Konfirmandundervisning

Domkapitlet har beslutat att pastoratets församlingar ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

Ekumeniska avtal

I Backa pastoratet finns inga ekumeniska samverkansavtal.

Prästtjänster

Stiftsstyrelsen har beslutat att *minst 10 komministerbefattningar skall finnas i pastoratet.*

Pastoratets komministertjänster är disponerade på församlingarna enligt följande: *Två prästtjänster är placerade i Backa församling, fem prästtjänster (inklusive finskspråkig präst) i Tuve-Säve församling och tre tjänster inom Kriminalvården (NAV). Prästerna i församlingstjänsten arbetar i hela pastoratet och delar på samtliga kyrkliga handlingar. Gudstjänster och församlingsarbetet sker huvudsakligen i den församling där prästen är placerad.*

Varje präst inom NAV är kopplade till en kyrka, för närvarande Brunnsbo kyrka, Glöstorpskyrkan och Kärra kyrka.

Övriga tjänster

I församlingen/pastoratet finns *fyra diakonbefattningar.*

Kyrkor i församlingen/pastoratet

Kyrkor, kapell och gudstjänstlokaler:

I Backa församling: Brunnsbokyran och Backa kyrka

I Tuve-Säve församling: Glöstorpskyrkan, Tuve kyrka, Kärra kyrka, Säve kyrka och Rödbo kyrka.

Kyrkornas nyttjande 2019

Backa församling:

- a) *Brunnsbokkyrkan nyttjades 5 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst, veckomässa, middagsbön*
- b) *Backa kyrka nyttjades 4 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar*

Tuve-Säve församling:

- a) *Glöstorpskyrkan nyttjades 4,5 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst, veckomässa och kyrkliga handlingar*
- b) *Tuve kyrka nyttjades 3,5 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar*
- c) *Kärre kyrka nyttjades 3 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar*
- d) *Säve kyrka nyttjades 2,5 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar*
- e) *Rödbo nyttjades 0,5 gånger per vecka.
Typer av gudstjänst: Huvudgudstjänst och kyrkliga handlingar*

Den språkliga mångfalden

Redogörelse för praxis angående

Gudstjänster firas regelbundet tvåspråkigt på svenska och finska resp. teckenspråk.

För själavård och kyrkliga handlingar på finska finns för närvarande en präst anställd i pastoratet.

Gudstjänster firas regelbundet på teckenspråk med extern anlitad präst.

För behov på övriga minoritetsspråk, eventuellt andra språkgrupper anlitas extern språklig kompetens om den finns att tillgå.

Handlingsplan för dop- och konfirmationsarbete

Pastoratet/församlingen har en handlingsplan för dop. **Ja** ___ **Nej** **_X_**

Pastoratet/församlingen har en handlingsplan för konfirmandarbete. **Ja** ___ **Nej** **_X_**

Riktlinjer för begravningsverksamhet

Pastoratet/församlingen har upprättat riktlinjer för begravningsverksamheten och tillställt stiftet för kännedom. **Ja** ___ **Nej** **_X_**

Begravningsverksamheten är delegerad till Göteborgs begravningsnämnd.